Lieta Nr1A29008118
104AA-0471-18/14
ECLI:LV:RAT:2018:0914.1A29008118.7.S

S P R I E D U M S

Rīgā 2018.gada 14.septembrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese Tamāra Broda,
tiesnese Sandra Amola,
tiesnese Daiga Kalniņa,

izskatīja rakstveida procesā apelācijas kārtībā Rīgā, Abrenes ielā 3, administratīvā pārkāpuma lietu par /pers. A/ saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{10}panta piektās daļas 4.punkta, saistībā ar /pers. A/ iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018.gada 22.jūnija spriedumu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

2018.gada 27.martā Rīgas pašvaldības policijas Kurzemes pārvaldes inspektors /pers. B/ sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu-lēmumu Nr.512559531 par to, ka 2018.gada 27.martā plkst.10:31 transportlīdzeklis /TL marka/ ar reģistrācijas numuru /TL numurs/bija novietots stāvēšanai pie nama Slokas ielā 70, Rīgā, vietā, kur stāvošs transportlīdzeklis traucē gājēju pārvietošanos, neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu 122.2.apakšpunktā noteiktās prasības, un pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 43.^{2}pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{10}panta piektās daļas 4.punktu, nolēma uzlikt transportlīdzekļa īpašniekam (valdītājam) naudas sodu EUR 40 apmērā.

Šo protokolu - lēmumu Nr.512559531 /pers. A/ pārsūdzēja un ar Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka /pers. C/ 2018.gada 24.aprīļa lēmumu Nr.57/01/512559531/1, 2018.gada 27.marta protokols-lēmums Nr. 512559531 atstāts negrozīts.

2018.gada 11.maijā pēc /pers. A/ sūdzības Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā ierosināta administratīvā lieta par Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka /pers. C/ 2018.gada 24.aprīļa lēmumu Nr.57/01/512559531/1 atcelšanu un ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018.gada 22.jūnija spriedumu Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka /pers. C/ 2018.gada 24.aprīļa lēmums Nr.57/01/512559531/1 atstāts negrozīts.

Par minēto spriedumu /pers. A/ iesniedza apelācijas sūdzību, uzskatot spriedumu par nepamatotu un nepareizu.

Norāda, ka tiesa lietas izskatīšanas laikā rakstveida procesā ir veikusi speciālu procesuālu darbību liecinieces nopratināšanai un lietās saņemts un tikusi vērtēta liecinieces liecība. Šāds pierādījums viņam iepriekš nav bijis pieejams. Tiesa taisot spriedumu tika atsaukusies uz pierādījumu - liecinieces liecību, kuras iegūšanā viņam netika dota iespēja piedalīties un uzdot lieciniecei jautājumus par lietai būtiskiem apstākļiem.

Spriedumā parādās jauns apstāklis par administratīvā pārkāpuma sastāvu, ko tiesa konstatējusi viņa - /pers. A/, rīcībā – novietotais transportlīdzeklis nav arī ļāvis braukt (iebraukt vai izbraukt) citiem transportlīdzekļiem. Lietā nav neviena pierādījuma, kas liecinātu par šādu administratīvā pārkāpuma sastāvu.

Ņemot vērā šos apstākļus, tiesa nonākusi pie nepareiza secinājuma, ka administratīvais pārkāpums nav atzīstams pat par maznozīmīgu, jo papildus administratīvā pārkāpuma sastāva konstatēšanas, tiesa ir izdarījusi secinājumu par pārkāpuma augstāku kaitīguma pakāpi nekā reāli ir ticis konstatēts ar protokolu un citiem objektīviem lietā esošiem pierādījumiem, piemēram, fotogrāfijām.

Sūdzībā Rīgas pašvaldības policijai tika norādījis virkni apstākļu, kādēļ uzskata, ka pārkāpums atzīstams par maznozīmīgu, taču neviens no šiem apstākļiem nav vērtēts ne lēmumā, ne tiesas spriedumā.

Tiesa, lemjot, ka pārkāpums nav atzīstams par maznozīmīgu, atsaukusies uz Satversmes tiesas 2011.gada 11.janvāra spriedumā (lieta Nr.2010-40-03 9.2.punkts) paustajām atziņām, taču no pārkāpuma materiāliem ir redzams, ka neizpildās neviens no Satversmes tiesas atziņās paustajiem priekšnosacījumiem – nodarīts kaitējums cilvēka dzīvībai, veselībai, kā arī sabiedrības drošībai.

Ne iestāde, ne tiesa nav ņēmušas vērā Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 12.februāra spriedumā (lietā Nr.SKA-15/2009) paustās atziņas kopsakarā ar viņa sūdzībā norādītiem apsvērumiem par pārkāpuma maznozīmīgumu. Senāta spriedumā secināts, ka administratīvais pārkāpums atzīstams par maznozīmīgu, ja izdarītais pārkāpums ir nebūtisks, ka par to pārkāpējam nav nepieciešams uzlikt sodu, bet pietiekami izteikt mutvārdu aizrādījumu, kas ir preventīvs (audzinoša rakstura) līdzeklis, kas vērsts uz to, lai persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu saprastu savas uzvedības prettiesiskumu un turpmāk to nepieļautu.

Uzskata, ka viņa sūdzībā norādītie apstākļi skaidri attēlo, ka viņš ir sapratis pieļautās uzvedības prettiesiskumu un ka viņam nav tendence atkārtot šāda veida administratīvos pārkāpumus, par ko var pārliecināties viņa sodāmību vēsturē. Lietā nav pierādījumu tam, ka iestāde vai tiesa pēc viņa lūguma būtu ieskatījušies sodu reģistra datos, lai izvērtētu vajadzību viņu kā indivīdu sodīt par šo nebūtisko pārkāpumu. Nav vērtēta viņa sūdzība iestādei, kurā norādīta virkne apstākļu, kas iestādei deva tiesības atzīt pārkāpumu par maznozīmīgu, atbrīvojot viņu no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Uzskata, ka tiesa ir nepareizi piemērojusi materiālās un tiesību normas, kā arī nav novērtējusi vai nepareizi izvērtējusi lietā būtiskus pierādījumus, kas noveda pie nepareiza sprieduma sastādīšanas.

Lūdz atcelt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018.gada 22.jūnija spriedumu, 2018.gada 27.marta protokolu Nr. 512559531 un izbeigt lietu.

Rīgas apgabaltiesā Rīgas pašvaldības policijas pilnvarotais pārstāvis /pers. D/ iesniedza viedokli par apelācijas sūdzību.

Iestādes pārstāvis nepiekrīt /pers. A/ apelācijas sūdzībā norādītajam, ka pirmās instances tiesa ir paplašinājusi administratīvā pārkāpuma sastāvu, jo atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{10}panta piektās daļas 4.punktam administratīvais sods ir paredzēts par stāvēšanu vietās, kur

transportlīdzeklis var neļaut braukt (iebraukt vai izbraukt) citiem transportlīdzekļiem vai traucē gājēju pārvietošanos, līdz ar ko nav nozīmes, vai stāvēšanai novietotais transportlīdzeklis ir tikai traucējis pārvietoties gājējiem vai tikai traucējis braukt citiem transportlīdzekļiem un nav nepieciešams konstatēt konkrētu transportlīdzekli, kurš nevar pabraukt garām, vai gājēju, kam traucēta pārvietošanās.

Uz /pers. A/ apgalvojumu, ka ne iestādes priekšnieks, ne pirmās instances tiesa nav izvērtējusi nevienu no viņa argumentiem, kas būtu par pamatu atzīt administratīvo pārkāpumu par maznozīmīgu, iestādes pārstāvis norāda, ka /pers. A/ nav pievienojis pierādījumus, kas apstiprinātu, kādēļ viņam būtu bijušas tiesības ignorēt Ceļu satiksmes noteikumu 122.2.apakšpunkta prasības un novietot transportlīdzekli, pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumus.

Iestādes pārstāvis uzskata, ka /pers. A/ norāde, ka pirmās instances tiesa nav izvērtējusi nevienu no viņa norādītajiem apstākļiem, kas liecinātu par pārkāpuma maznozīmīgumu, nav pamatota, jo tiesa spriedumā ir izvērtējusi minētos apstākļus par lēmuma atcelšanu un pārkāpuma atzīšanu par maznozīmīgu, līdz ar ko iestāde pievienojas pirmās instances tiesas pierādījumu novērtējumam un piekrīt spriedumā paustajai atziņai, ka /pers. A/ rīcībā nav konstatējamas Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 33.panta pazīmes.

Ņemot vērā, ka /pers. A/ nav iesniedzis papildus argumentus, kāpēc iestādes lēmums būtu atceļams, un nav pievienojis papildus pierādījumus, kas būtu par pamatu atbrīvot viņu no administratīvās atbildības, ko iestāde savā lēmumā un tiesa savā spriedumā nebūtu atspēkojusi, nav pamata apelācijas sūdzības apmierināšanai.

Iestādes pārstāvis uzskata, ka iestādes 2018.gada 24.aprīļa lēmums Nr.57/01/512559531/1 ir pamatots un Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018.gada 22.jūnija spriedums ir atstājams negrozīts.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{21}pantu apgabaltiesa administratīvā pārkāpuma lietu izskata rakstveida procesā, ja nesaskata pamatu pēc savas iniciatīvas pieņemt lēmumu sūdzību izskatīt tiesas sēdē.

M o t īv u d a ļ a

Pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma materiālus un izvērtējusi apelācijas sūdzības argumentus, tiesas kolēģija atzīst, ka Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas spriedums atstājams negrozīts.

Izvērtējot Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka /pers. C/ 2018.gada 24.aprīļa lēmuma Nr.57/01/512559531/1 u n Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas sprieduma motivāciju, tiesas kolēģija atzīst, ka tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, līdz ar ko tiesas kolēģija, vadoties no Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{13}panta trešās daļas, pievienojas tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai un tos pašus argumentus neatkārto.

Tiesas kolēģija konstatē, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja izdarītais secinājums, ka pirmās instances tiesa, izskatot lietu rakstveida procesā, veikusi speciālo darbību lieciniece nopratināšanu, kurā viņam netika dota iespēja piedalīties un uzdot lieciniecei jautājumus, ir nepamatots, jo tas neizriet n o sprieduma teksta. Izskatot lietu rakstveida procesā, pirmās instances tiesa spriedumā tika vērtējusi administratīvā pārkāpuma lietā esošos pierādījumus.

Pie apstākļiem, ka notikuma vietā tika sastapta persona, kura veica policijas izsaukumu, un no viņas tika pieņemta liecība par to, ka 2018.gada 27.martā ap plkst.09:00 Slokas ielā 70, Rīgā pelēkas krāsas automašīna ar reģistrācijas numuru HD-7064 novietota pretī ietvei un traucēja pārvietoties pa ietvi, pirmās instances tiesa pamatoti norādīja, ka ar lieciniece liecībām kopsakarā ar pārējiem lietas materiāliem tiek pierādīts administratīvais pārkāpums.

Liecības apliecinātas ar parakstu par sniegto ziņu atbilstību patiesībai (lietas lapa 17). Šīs liecības tika vērtētas Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka 2018.gada 24.aprīļa lēmumā, konstatējot administratīvā pārkāpuma esamību.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 260.panta otrā daļa noteic, ka personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir tiesības kā personiski, tā ar aizstāvja palīdzību iepazīties ar visiem lietas materiāliem, izdarīt no tiek izrakstus, norakstus un izgatavot kopijas, piedalīties lietas izskatīšanā, sniegt paskaidrojumus, izteikt lūgumus, kā arī pārsūdzēt lietā pieņemto lēmumu.

Kā izriet no /pers. A/ 2018.gada 28.marta sūdzības Rīgas pašvaldības policijas Kurzemes pārvaldei (lietas lapa 24-25), viņam par personu, kura ziņojusi par iespējamu pārkāpumu, bija zināms.

Saņemot pirmās instances tiesas lēmumu par administratīvā pārkāpuma tiesvedības ierosināšanu, kurā paziņots par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, kā arī izskaidrotas viņa tiesības, /pers. A/ lūgumu par lietas skatīšanu tiesas sēdē netika pieteicis.

Tas, ka sūdzības iesniedzējs nav izmantojis savas Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 260.panta otrā daļa garantētās procesuālās tiesības, nevar būt par pamatu apgalvojumam, ka viņam šādu tiesību realizēšana bija liegta.

Tiesas kolēģija piekrīt sūdzības iesniedzēja norādītajam, ka viņa izdarītais pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, kā arī neietekmēja satiksmes drošību, jo tas neizriet no administratīvā pārkāpuma protokola neizriet.

/pers. A/ norāde apelācijas sūdzībā, ka iestāde lēmumā un pirmās instances tiesa spriedumā nav vērtējusi to, ka pastāv virkne apstākļu, kas iestādei dod pamatu atzīt pārkāpumu par maznozīmīgu, atbrīvojot viņu no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu, ir nepamatota.

Kā iestāde, tā pirmās instances tiesa ir sniegušas motivāciju, kādēļ pārkāpums nav atzīstams par maznozīmīgu, kam pievienojas arī apelācijas instances tiesa. Pastāvot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.panta otrajā daļā paredzētajiem nosacījumiem, pārkāpums nav obligāti atzīstams par maznozīmīgu, bet tas ir pamats izvērtēšanai vai persona būtu atbrīvojama no administratīvās atbildības.

Izvērtējot sūdzības iesniedzēja norādītos apstākļus, tiesa secina, ka sūdzības iesniedzēja argumenti, ka izdarītais pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, kā arī tas neietekmēja satiksmes drošību, nav atzīstams par pietiekamu pamatu pārkāpuma atzīšanai par maznozīmīgu.

Ņemot vērā to, ka Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{10}panta piektās daļas sankcijā ir paredzēts, ka par šo pārkāpumu vainīgajai personai uzliek konstantu naudas sodu četrdesmit *euro* apmērā, piemērotais sods ir tiesību normai atbilstošs.

Tiesas kolēģija atzīst, ka gan policijas inspektors, sastādot administratīvā pārkāpuma protokolu-lēmumu, gan iestāde, pieņemot lēmumu, kā arī tiesa ir ievērojuši vispārīgos tiesību principus, normatīvo aktu un procesuālo normu regulējumu.

Ņemot vērā, ka Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{10}panta piektās daļas sankcijā paredzēts tikai viens soda veids un mērs, nav pamata tā vērtēšanai.

R e z o l u t īv ā d a ļ a

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{21}pantu, 289.^{22}pantu, 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, Krimināllietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a :

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018.gada 22.jūnija spriedumu – atstāt negrozītu, bet /pers. A/, personas kods /personas kods/, apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Sprieduma sastādīšanas un pieejamības diena 2018.gada 14.septembris.

Tiesnese T.Broda

Tiesnese S.Amola

Tiesnese D.Kalniņa